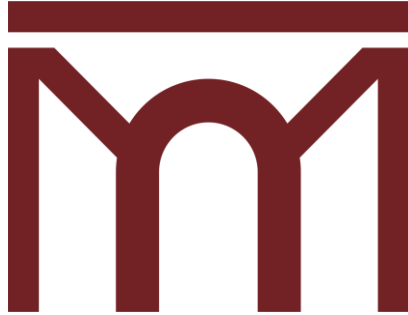

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ХАРКІВСЬКИЙ ІСТОРИЧНИЙ МУЗЕЙ
ІМЕНІ М. Ф. СУМЦОВА» ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

ПРОГРАМА

Всеукраїнської наукової конференції
**«Музей в епоху метамодерну:
сучасні виклики та нові горизонти»**,
присвячена 105-річчю
Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова
(проводиться в рамках XXXI Сумцовських читань)
18 квітня 2025 року

Харків — 2025

Організаційний комітет конференції

Сошнікова Ольга Миколаївна — кандидат філософських наук, в. о. директора Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова, заслужений працівник культури України

Машніцька Наталя Володимирівна — директор Департаменту культури і туризму Харківської обласної військової адміністрації

Костін Олександр Олександрович — заступник директора Департаменту, начальник управління туризму Департаменту культури і туризму Харківської обласної військової адміністрації

Посохов Сергій Іванович — доктор історичних наук, професор, зав. кафедри історіографії, джерелознавства та археології історичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, заслужений працівник освіти України

Куделко Сергій Михайлович — кандидат історичних наук, професор, професор кафедри історіографії, джерелознавства та археології історичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, директор Центру українських студій та краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, заслужений працівник культури України

Бережна Світлана Вікторівна — доктор філософських наук, професор, проректор з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Сошніков Андрій Олександрович — доктор філософських наук, доцент, доцент кафедри музейно-туристичної діяльності факультету культурології та соціальних комунікацій Харківської державної академії культури

Хіріна Ганна Олександрівна — кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри фундаментальних та суспільно-гуманітарних наук Національного фармацевтичного університету, ст. науковий співробітник ХІМ імені М. Ф. Сумцова

Порядок роботи конференції

10:00 — 12:00 Пленарне засідання

12:00 — 16:00 Робота секцій

Регламент роботи конференції

Доповідь 10 хв.

Обговорення 5 хв.

Робоча мова конференції — українська.

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Відкриття конференції

Сошнікова Ольга Миколаївна — кандидат філософських наук, в. о. директора Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова, заслужений працівник культури України

Вітання на адресу учасників:

Машніцька Наталя Володимирівна — директор Департаменту культури і туризму Харківської обласної військової адміністрації

Рябуха Наталія Олександрівна — доктор мистецтвознавства, доцент, в. о. ректора Харківської державної академії культури

Посохов Сергій Іванович — доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історіографії, джерелознавства та археології історичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, заслужений працівник освіти України

Куделко Сергій Михайлович — кандидат історичних наук, професор, професор кафедри історіографії, джерелознавства та археології історичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, директор Центру українських студій та краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, заслужений працівник культури України

Бережна Світлана Вікторівна — доктор філософських наук, професор, проректор з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Соляник Алла Анатоліївна — доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи Харківської державної академії культури

Щербань Анатолій Леонідович — доктор культурології, професор, завідувач кафедри музейно-туристичної діяльності факультету культурології та соціальних комунікацій Харківської державної академії культури

Доповіді:

Хіріна Ганна Олександрівна (*кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри фундаментальних та суспільно-гуманітарних наук Національного фармацевтичного університету, ст. науковий співробітник ХІМ імені М. Ф. Сумцова*)

Сошнікова Ольга Миколаївна (*кандидат філософських наук, в. о. директора ХІМ імені М. Ф. Сумцова*)

М. Ф. Сумцов та війна: несподівані паралелі

Хіріна Ганна Олександрівна (*кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри фундаментальних та суспільно-гуманітарних наук Національного фармацевтичного університету, ст. науковий співробітник ХІМ імені М. Ф. Сумцова*)

Сошнікова Ольга Миколаївна (*кандидат філософських наук, в. о. директора ХІМ імені М. Ф. Сумцова*)

М. Ф. Сумцов «Про збереження життя!»: традиції волонтерства та благодійності у Харкові

Красіков Михайло Михайлович (*професор кафедри українознавства, культурології та історії науки Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»*)

Сумцовська візія спадщини Т. Г. Шевченка (замість рецензії).

Козиряцька Світлана Ігорівна (*зав. відділу історії краю Запорізького обласного краєзнавчого музею*)

Спадщина Миколи Федоровича Сумцова на сторінках українського часопису «Київська старовина»

Секція № 1

КОМУНІКАЦІЙНИЙ ПІДХІД У СТРУКТУРІ МУЗЕОЛОГІЧНОГО ЗНАННЯ

Керівник — Співак Олена Петрівна, зав. відділу науково-освітньої роботи ХІМ імені М. Ф. Сумцова

Місце проведення — Zoom

Доповіді:

Гаврилюк Світлана Віталіївна (*доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри музеєзнавства, пам'яткознавства та інформаційно-аналітичної діяльності Волинського національного університету імені Лесі Українки*)

Музей і відвідувач: пошук шляхів конструктивного діалогу

Співак Олена Петрівна (*зав. відділу науково-освітньої роботи ХІМ імені М. Ф. Сумцова*)
Науково-освітня діяльність Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова у 2024 р.

Івченко Богдан Анатолійович (*зав. сектору відділу науково-освітньої роботи ХІМ імені М. Ф. Сумцова*)

Лекції з історії Харківщини для поранених військовослужбовців (із досвіду мобілізованого музейного співробітника)

Лузан Анастасія Миколаївна (*ст. науковий співробітник ХІМ імені М. Ф. Сумцова, аспірант Харківської державної академії культури*)

Пам'ятні заходи про трагічні сторінки історії України ХХ-ХХІ ст. (з досвіду роботи відділу науково-освітньої роботи ХІМ у 2023-2024 рр.)

Сотнікова Ніна Василівна (*зав. науково-експозиційним відділом Національного музею воєнної історії Слобожанщини*)

Національний музей воєнної історії Слобожанщини в реаліях війни (з досвіду роботи)

Герасимчук Тетяна Анатоліївна (*науковий співробітник НІАЗ «Кам'янець»*)

Адаптація культурно-просвітницької роботи НІАЗ «Кам'янець» до психологічного туризму в умовах війни

Соляник Тетяна Миколаївна (*науковий співробітник Художньо-меморіального музею І. Ю. Репіна*)

Інноваційні методи патріотичного виховання школярів у музейному просторі: проблеми адаптації в умовах війни (з досвіду Художньо-меморіального музею І. Ю. Репіна)

Сасіна Тетяна Вікторівна (*ст. науковий співробітник ХІМ імені М. Ф. Сумцова*)

Особливості роботи з підопічними територіальних центрів соціального забезпечення (з досвіду роботи ХІМ імені М. Ф. Сумцова)

Надольська Валентина Василівна (*кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри музеєзнавства, пам'яткознавства та інформаційно-аналітичної діяльності Волинського національного університету імені Лесі Українки*)

Технологія «Storytelling» у системі сучасних музейних комунікацій

Петровиц Валентина Василівна (*кандидат історичних наук, доцент кафедри музеєзнавства, пам'яткознавства та інформаційно-аналітичної діяльності Волинського національного університету імені Лесі Українки*)

Модернізація музейної справи в умовах розвитку інформаційного суспільства

Павлюченко Марія Олегівна (*науковий співробітник Літературно-меморіального музею-квартири П. Г. Тичини в м. Києві*)

Технології віртуальної та доповненої реальності в музеях України

Чепурна Ірина Володимирівна (ст. науковий співробітник НІКЗ «Чигирин»)

Шульженко Тетяна Михайлівна (мол. науковий співробітник НІКЗ «Чигирин»)

Інтерактивні методи роботи як елемент структурної моделі музейної комунікації — з досвіду археологічного музею НІКЗ «Чигирин»

Ткаченко Маргарита Анатоліївна (пров. науковий співробітник Літературно-меморіального музею-квартири П. Г. Тичини в м. Києві)

Літературно-меморіальний музей-квартира П. Г. Тичини та історична пам'ять в контексті диджиталізації

Шевцов Іван Петрович (зав. відділу науково-інформаційних технологій та маркетингу ХІМ імені М. Ф. Сумцова)

Досвід та перспективи використання великих даних для вдосконалення роботи музеїв та аналізу відвідувачів

Підбиття підсумків

Секція № 2

ЕКСПОЗИЦІЯ ЯК ОСНОВА МУЗЕЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Керівник — Желтобородова Оксана Анатоліївна, зав. відділу науково-експозиційної роботи І ХІМ імені М. Ф. Сумцова

Місце проведення — Zoom

Доповіді:

Желтобородова Оксана Анатоліївна (зав. відділу науково-експозиційної роботи І ХІМ імені М. Ф. Сумцова)

Музейні виставки. Онлайн формат

Королевська Ганна Віталіївна (ст. науковий співробітник Національного музею «Чорнобиль»)

Цифрові інформаційні технології в експозиції музею як соціальний комунікативний інструмент (з досвіду Національного музею «Чорнобиль»)

Мамонтова Катерина Сергіївна (головний художник ХІМ імені М. Ф. Сумцова)

Створення інклюзивного середовища в межах експозиційного простору Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова у повоєнний час

Пантелєй Олена Михайлівна (зав. відділу етнографії ХІМ імені М. Ф. Сумцова)

Створення тимчасової виставки в Чернігівському обласному історичному музеї імені В. В. Тарновського

Швидка Світлана Володимирівна (зав. сектору Державного політехнічного музею імені Бориса Патона при КПІ імені Ігоря Сікорського)

Експозиція розділу «Телекомунікації» Державного політехнічного музею імені Бориса Патона при КПІ ім. Ігоря Сікорського — основа тематичної екскурсії «Історія розвитку телеграфу»

Коркач Світлана Олексіївна (мол. науковий співробітник Національного історико-етнографічного заповідника «Переяслав»)

Калінович Олена Ігорівна (провідний зберігач Національного історико-етнографічного заповідника «Переяслав»)

Музей Заповіту Т. Г. Шевченка: виставкова діяльність 2022-2024 рр. в умовах воєнного стану

Єльнікова Марина Михайлівна (мол. науковий співробітник Запорізького обласного краєзнавчого музею)

Російсько-українська війна в експозиційному просторі Запорізького обласного краєзнавчого музею

Підбиття підсумків

Секція № 3

МУЗЕЙНЕ ЗІБРАННЯ ТА СУЧАСНІ ПРАКТИКИ ФОНДОВОЇ РОБОТИ. ПИСЬМОВІ ТА ФОТОПАМ'ЯТКИ

Керівник — Буличова Вікторія Віталіївна, головний зберігач фондів ХІМ імені М. Ф. Сумцова

Місце проведення — Zoom

Доповіді:

Буличова Вікторія Віталіївна (головний зберігач фондів ХІМ імені М. Ф. Сумцова)

Звержховська Наталія Вячеславівна (зав. відділу науково-облікового документування фондів ХІМ імені М. Ф. Сумцова)

Віньетки у колекції грошових паперових знаків Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова

Руденко Лілія Михайлівна (зав. відділу Музей «Поштова станція» Ніжинського краєзнавчого музею імені І. Спаського)

Пошуки фотографії Р. К. Музиченка-Цибульського — першого вчителя малювання художника М. С. Самокиша (з досвіду атрибуції фотодокументів)

Іванова Наталія Михайлівна (зав. відділу науково-фондової роботи ХІМ імені М. Ф. Сумцова)

Горлова Тетяна Андріївна (ст. науковий співробітник ХІМ імені М. Ф. Сумцова)

Стилістика інтер'єру фотосалонів кін. ХІХ — поч. ХХ ст. та його роль в атрибуції фотографій (за матеріалами колекції фотодокументів ХІМ імені М. Ф. Сумцова)

Святець Ганна Олексіївна (ст. науковий співробітник Сумського обласного художнього музею імені Н. Онацького)

Гравюра Томаса Чізмена «Генерал Джордж Вашингтон у Трентоні» із зібрання Сумського художнього музею імені Н. Онацького

Никипоренко Лариса Василівна (зав. сектора відділу науково-фондової роботи ХІМ імені М. Ф. Сумцова)

Видання Харківського університету як віддзеркалення наукової та суспільної думки Слобожанщини ХІХ ст.

Вакульчук Анна Русланівна (головний зберігач фондів Літературно-меморіального музею-квартири П. Г. Тичини в м. Києві)

Зміст і колір — неподільність (роботи О. О. Шовкуненка в колекції Літературно-меморіального музею-квартири П. Г. Тичини в м. Києві)

Радей Ірина Василівна (науковий співробітник відділу Музей «Поштова станція» Ніжинського краєзнавчого музею імені І. Спаського)

Символіка української філателії (за матеріалами колекції Ніжинського краєзнавчого музею імені І. Спаського)

Голенищева Антоніна Петрівна (бібліотекар ХІМ імені М. Ф. Сумцова)

Наукова бібліотека Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова. Віхи історії

Абашіна Людмила Олександрівна (зав. відділу «Резиденція Б. Хмельницького» НІКЗ «Чигирин»)

Трощинська Олена Іванівна (мол. науковий співробітник НІКЗ «Чигирин»)

Іван Іванович Чабаненко — корифей українського театру (за матеріалами фондової колекції НІКЗ «Чигирин»)

Сулима Оксана Сергіївна (зав. сектору відділу фондів Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського)

Книгозбірня Петра Ротача у колекції Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського

Тітова Ірина Сергіївна (ст. науковий співробітник Національного заповідника «Хортиця»)

Матеріали родини Графських у фондовій збірці Національного заповідника «Хортиця»

Підбиття підсумків

Секція № 4

МУЗЕЙНЕ ЗІБРАННЯ ТА СУЧАСНІ ПРАКТИКИ ФОНДОВОЇ РОБОТИ. РЕЧОВІ ТА ОБРАЗОТВОРЧІ ПАМ'ЯТКИ

Керівник — Лисенко Ольга Леонідівна, зав. сектора відділу науково-фондової роботи ХІМ імені М. Ф. Сумцова

Місце проведення — Zoom

Доповіді:

Буличова Вікторія Віталіївна (головний зберігач фондів ХІМ імені М. Ф. Сумцова)

Пашкова Ганна Вікторівна (ст. науковий співробітник відділу науково-фондової роботи ХІМ імені М. Ф. Сумцова)

Історія формування та склад нумізматичної колекції Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова

Лисенко Ольга Леонідівна (зав. сектора відділу науково-фондової роботи ХІМ імені М. Ф. Сумцова)

Мережка на рушниках як елемент декорування та символізму

Пісцова Марія Петрівна (зав. науково-дослідного експозиційного відділу етнографії Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського)

Старченко Віра Іванівна (зав. сектору науково-дослідного відділу фондів Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського)

Чеботарьова Людмила Василівна (зав. сектору науково-дослідного відділу фондів Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського)

Збірка вишитих і плетених бісером предметів ХІХ – поч. ХХ ст. у Полтавському краєзнавчому музеї імені Василя Кричевського

Павлюк Олена Олегівна (аспірантка Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М. Т. Рильського НАН України)

Дослідження колекцій слобожанських килимів у музеях України в умовах російсько-української війни: реалії, перспективи

Стаднік Юлія Олександрівна (аспірантка НТУ «ХПІ», ст. науковий співробітник ХІМ імені М. Ф. Сумцова)

«Комерційний» стиль у оформленні жерстяної тари кін ХІХ — поч. ХХ ст. (на основі колекції Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова)

Дейнеко Сергій Миколайович (кандидат історичних наук, ст. науковий співробітник, ХІМ імені М. Ф. Сумцова)

Данченко Сергій Олексійович (співробітник адміністративно-господарської частини, ХІМ імені М. Ф. Сумцова)

Німецька різдвяна тарілка з фондів Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова

Кондратенко Наталія Григорівна (зав. сектору відділу фондів Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського)

Кондратенко Тамара Костянтинівна (головний зберігач фондів Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського)

Колекція творів Омеляка Колпака із зібрання Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського

Ликова Оксана Григорівна (зав. сектору музеєзнавчої керамології

Інституту керамології Національного музею-заповідника українського гончарства)

Кераміка Івана Білика на виставках в Опішному

Дацюк Олена Анатоліївна (ст. науковий співробітник Національного музею історії України у Другій світовій війні)

Атрибуція артефактів російсько-української війни на прикладі фондової колекції Національного музею історії України у Другій світовій війні

Жадан Оксана Євгеніївна (ст. науковий співробітник Пархомівського художнього музею імені П. Ф. Луньова)

Колекція Пархомівського художнього музею імені П. Ф. Луньова як джерело у науково-дослідній, експозиційній та культурно-освітній роботі

Підбиття підсумків

Секція № 5

ІСТОРИЧНІ ТА АРХЕОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ КРАЮ І ЇХ ВІДОБРАЖЕННЯ МУЗЕЙНИМИ ЗАСОБАМИ

Керівник — Панченко Алла Володимирівна, зав. відділу науково-методичної роботи ХІМ імені М. Ф. Сумцова

Місце проведення — Zoom

Доповіді:

Аксьонов Віктор Степанович (кандидат історичних наук, зав. відділу археології ХІМ імені М. Ф. Сумцова)

Імітації арабських монет VIII ст. з археологічної колекції Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова

Муратова Аліна Володимирівна (ст. науковий співробітник ХІМ імені М. Ф. Сумцова)
Громадські діячі Харківщини XIX ст. очима сучасників

Бабенко Леонід Іванович (ст. науковий співробітник ХІМ імені М. Ф. Сумцова)

Сніжко Ірина Анатоліївна (кандидат історичних наук, доцент кафедри історії та мовознавства Українського державного університету залізничного транспорту, пров. науковий співробітник ХІМ імені М. Ф. Сумцова)

Серафима Ситник: історія з фотографіями або фотографії з історією

Ярмак Єлизавета Михайлівна (мол. науковий співробітник Літературно-меморіального музею-квартири П. Г. Тичини в м. Києві)

Діяльність художника та менеджера Олександра Ройтбурда на посаді директора Одеського національного художнього музею як прецедент для українських музеїв

Велика Валентина Олексіївна (науковий співробітник Національного музею воєнної історії Слобожанщини)

Харківщина незламна: перший рік повномасштабного вторгнення в спогадах очевидців

Дубін Костянтин Юрійович (зав. відділу науково-експозиційної роботи ІІ ХІМ імені М. Ф. Сумцова)

Музей на передовій історії: збереження і творення пам'яті російсько-української війни

Панченко Алла Володимирівна (зав. відділу науково-методичної роботи ХІМ імені М. Ф. Сумцова)

Ключові аспекти роботи музеїв Харківської області в умовах повномасштабної російсько-української війни

Міщенко Людмила Володимирівна (заслужений працівник культури України, директорка комунального закладу «Охтирський міський краєзнавчий музей»)

Охтирський міський краєзнавчий музей — зберігач національної ідентичності та професійної стійкості

Шаповалова Анастасія Миколаївна (провідний архівіст Державного архіву Харківської області)

Музей історії Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна як «ДНК» Alma mater

Павлик Наталія Миколаївна (ст. науковий співробітник Національного історико-етнографічного заповідника «Переяслав»)

Перспективи висвітлення постаті Івана Шпиталя (за матеріалами фондового зібрання НІЕЗ «Переяслав»)

Підбиття підсумків

Всеукраїнська наукова конференція

*«Музей в епоху метамодерну: сучасні виклики та нові горизонти»,
присвячена 105-річчю Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова*

(проводиться в рамках XXXI Сумцовських читань)

У конференції беруть участь:

Харківський історичний музей імені М. Ф. Сумцова
Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М. Т. Рильського НАН України
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Національний фармацевтичний університет
Український державний університет залізничного транспорту
Національний заповідник «Хортиця»
Національний історико-архітектурний заповідник «Кам'янець»
Національний історико-етнографічний заповідник «Переяслав»
Національний історико-культурний заповідник «Чигирин»
Національний музей «Чорнобиль»
Національний музей воєнної історії Слобожанщини
Національний музей історії України у Другій світовій війні
Національний музей-заповідник українського гончарства
Державний архів Харківської області
Державний політехнічний музей імені Бориса Патона при КПІ імені Ігоря Сікорського
Запорізький обласний краєзнавчий музей
Літературно-меморіальний музей-квартира П. Г. Тичини в м. Києві
Ніжинський краєзнавчий музей імені І. Спаського
Охтирський міський краєзнавчий музей
Пархомівський художній музей імені П. Ф. Луньова
Полтавський краєзнавчий музей імені Василя Кричевського
Сумський художній музей імені Н. Онацького
Художньо-меморіальний музей І. Ю. Рєпіна